

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025_2026

Anul de studiu I / Semestrul I

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1918” din ALBA IULIA
1.2. Facultatea	de TEOLOGIE ORTODOXĂ
1.3. Departamentul	de ARTĂ RELIGIOASĂ
1.4. Domeniul de studii	ARTE VIZUALE
1.5. Ciclul de studii	2025-2027
1.6. Programul de studii/calificarea*	ARTA MOZAICULUI BIZANTIN

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	TEOLOGIA ICOANEI BIZANTINE			2.2. Cod disciplină	AMB 105		
2.3. Titularul activității de curs	-						
2.4. Titularul activității de seminar / laborator	Mihai HIMCINSCHI						
2.5. Anul de studiu	I	2.6. Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

3. Timpul total estimat

3.1. Număr ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	14	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					40
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					15
Tutoriat					-
Examinări					10
Alte activități					17
Total					97

3.7 Total ore studiu individual	97
3.9 Total ore pe semestru	125
3.10 Numărul de credite**	5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	<i>Nu este cazul</i>
4.2. de competențe	<i>Nu este cazul</i>

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	-
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	<i>sală dotată cu videoproiector/tablă/fliptchart</i>

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C 1. Capacitatea de a identifica învățătura de credință și de a propune soluții argumentate pentru argumentarea icoanei bizantine în contextul pluralităților religioase și culturale, și de a stabili opțiuni valide din perspectiva doctrinei și tradiției propriei Biserici; Cunoaște paradigmele și orientările actuale în materie de iconologie pentru a funcționa ca artist în arta mozaicului bizantin; să opereze cu aparatul epistemologic specific domeniului studiat în rezolvarea de probleme; în evaluarea argumentelor, examinarea și selecția materialului factual; să identifice zonele de tangență, dar și de contrast a două sau mai multe spiritualități; să realizeze cercetări interdependente în probleme din domeniul artelor vizuale ca practici actuale, datele fiind expuse coerent, adecvat și argumentat în discursuri scrise și orale; C 2. Capacitatea de a desfășura cercetări teologice independente, precum și de a transfera teorii, metode și cunoștințele dobândite în rândul comunităților creștine; Utilizează avansat strategiile de contextualizare, precum și metodologiile utilizate în particularizarea evenimentelor în cadrul cultural-artistic al derulării acestora; CP 3. Capacitatea de a formula, de a redacta științific și de a susține public argumente și teorii într-o manieră adecvată din punct de vedere academic; CP 4. Identifică, descrie și interpretează amănunțit operele artistice realizate, în funcție de tradiția

	dată și în contextul provocărilor lumii postmoderne secularizate.
Competențe transversale	CT 1. Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate și conștiințiozitate artistică, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctrinare, religios-morale și canonice pentru a crea lucrări artistice în mozaic cu caracter eclezial; CT 2. Aplică tehnici de muncă eficiente în echipe multidisciplinare, pe diverse paliere ierarhice, respectând principiile tradiției bizantine; CT 3. Formulează strategii de optimizare a pregătirii profesionale continue, prin actualizarea conținuturilor învățării, aplicarea noilor tehnologii informatice și prin utilizarea limbilor moderne necesare cercetării în domeniu.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Se urmărește descrierea metodologiei și a principalelor norme și principii după care trebuie redactată lucrarea finală de disertație. Masteranzii trebuie să dobândească abilitatea de a efectua muncă independentă de documentare-cercetare și de a genera analize și concluzii cu caracter de originalitate.
7.2 Obiectivele specifice	- alegerea adecvată și aplicarea corectă a metodelor și tehnicilor însușite pe parcursul studiilor; - capacitatea studenților de a analiza, prelucra și interpreta informațiile primite; - capacitatea de a trage concluzii și de a propune decizii pe baza rezultatelor analizelor efectuate.

8. Conținuturi*

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Originea imaginii bizantine	prezentare, conversație, aplicații, dezbateri, discuții dirijate, discuții în grupe/grupuri, grupuri de lucru, discuții libere, dialog, analize, studii de caz	2 ore fizice
Sensul și conținutul icoanei bizantine	prezentare, conversație, aplicații, dezbateri, discuții dirijate, discuții în grupe/grupuri, grupuri de lucru, discuții libere, dialog, analize, studii de caz	2 ore fizice
Elementele Teologiei icoanei bizantine	prezentare, conversație, aplicații, dezbateri, discuții dirijate, discuții în grupe/grupuri, grupuri de lucru, discuții libere, dialog, analize, studii de caz	2 ore fizice
Icoana bizantină în contextul perspectivei inversate	prezentare, conversație, aplicații, dezbateri, discuții dirijate, discuții în grupe/grupuri, grupuri de lucru, discuții libere, dialog, analize, studii de caz	2 ore fizice
Teologia luminii în icoana bizantină	prezentare, conversație, aplicații, dezbateri, discuții dirijate, discuții în grupe/grupuri, grupuri de lucru, discuții libere, dialog, analize, studii de caz	2 ore fizice
Creația în teologia icoanei bizantine	prezentare, conversație, aplicații, dezbateri, discuții dirijate, discuții în grupe/grupuri, grupuri de lucru, discuții libere, dialog, analize, studii de caz	2 ore fizice
Sfânta Treime în teologia icoanei bizantine	prezentare, conversație, aplicații, dezbateri, discuții dirijate, discuții în grupe/grupuri, grupuri de lucru, discuții libere, dialog, analize, studii de caz	1 oră fizică
Mântuitorul, Omul Dumnezeu și Dumnezeu Om, în teologia icoanei bizantine	prezentare, conversație, aplicații, dezbateri, discuții dirijate, discuții în grupe/grupuri, grupuri de lucru, discuții libere, dialog, analize, studii de caz	1 oră fizică

Bibliografie

Pavel Florenski, *Iconostasul*, trad. Boris Buzilă, Editura Anastasia, București 1994;
Egon Sendler, *Icoana, imaginea nevăzutului. Elemente de teologie, estetică și tehnică*, Editura Sofia, București 2005;
David Bentley Hart, *Frumusețea infinitului. Estetica adevărului creștin*, trad. Vlad (Nectarie) Dărăban, Editura Polirom, Iași 2013;
Dumitru Stăniloae, *Simbolul ca anticipare și teme al posibilității icoanei*, în „ST”, an. IX, 1957, nr. 78, p. 427-452;

Dumitru Stăniloae, <i>Iisus Hristos ca prototip al icoanei sale</i> , în „MMS”, an. XXXIV, 1958, nr. 3-4, p. 244-271; Dumitru Stăniloae, <i>Icoanele în cultul ortodox</i> , în „O”, XXX, 1978, nr. 3, p. 475-487.		
8.2. Seminar-laborator		
Originea imaginii bizantine:	prezentare, conversație, aplicații, dezbateri, discuții dirijate, discuții în grupe/grupuri, grupuri de lucru, discuții libere, dialog, analize, studii de caz	2 ore fizice
Sensul și conținutul icoanei bizantine	prezentare, conversație, aplicații, dezbateri, discuții dirijate, discuții în grupe/grupuri, grupuri de lucru, discuții libere, dialog, analize, studii de caz	2 ore fizice
Elementele Teologiei icoanei bizantine	prezentare, conversație, aplicații, dezbateri, discuții dirijate, discuții în grupe/grupuri, grupuri de lucru, discuții libere, dialog, analize, studii de caz	2 ore fizice
Icoana bizantină în contextul perspectivei inversate	prezentare, conversație, aplicații, dezbateri, discuții dirijate, discuții în grupe/grupuri, grupuri de lucru, discuții libere, dialog, analize, studii de caz	2 ore fizice
Teologia luminii în icoana bizantină	prezentare, conversație, aplicații, dezbateri, discuții dirijate, discuții în grupe/grupuri, grupuri de lucru, discuții libere, dialog, analize, studii de caz	2 ore fizice
Creația în teologia icoanei bizantine	prezentare, conversație, aplicații, dezbateri, discuții dirijate, discuții în grupe/grupuri, grupuri de lucru, discuții libere, dialog, analize, studii de caz	2 ore fizice
Sfânta Treime Creația în teologia icoanei bizantine	prezentare, conversație, aplicații, dezbateri, discuții dirijate, discuții în grupe/grupuri, grupuri de lucru, discuții libere, dialog, analize, studii de caz	1 oră fizică
Mântuitorul, Omul Dumnezeu și Dumnezeu Om, în teologia icoanei bizantine	prezentare, conversație, aplicații, dezbateri, discuții dirijate, discuții în grupe/grupuri, grupuri de lucru, discuții libere, dialog, analize, studii de caz	1 oră fizică
Bibliografie Pavel Florenski, <i>Iconostasul</i> , trad. Boris Buzilă, Editura Anastasia, București 1994; Egon Sendler, <i>Icoana, imaginea nevăzutului. Elemente de teologie, estetică și tehnică</i> , Editura Sofia, București 2005; David Bentley Hart, <i>Frumusețea infinitului. Estetica adevărului creștin</i> , trad. Vlad (Nectarie) Dărăban, Editura Polirom, Iași 2013; Dumitru Stăniloae, <i>Simbolul ca anticipare și teme al posibilității icoanei</i> , în „ST”, an. IX, 1957, nr. 78, p. 427-452; Dumitru Stăniloae, <i>Iisus Hristos ca prototip al icoanei sale</i> , în „MMS”, an. XXXIV, 1958, nr. 3-4, p. 244-271; Dumitru Stăniloae, <i>Icoanele în cultul ortodox</i> , în „O”, XXX, 1978, nr. 3, p. 475-487.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este coroborat cu așteptările reprezentanților comunității, ale asociațiilor profesionale și ale angajatorilor

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluare finală	Evaluare frontală/orală pe baza unui subiect extras de student	70 %
10.5 Seminar/laborator	Verificare pe parcurs		30 %
10.6 Standard minim de performanță: Masterandul trebuie să aibă o frecvență satisfăcătoare și să participe în mod activ la celelalte activități din cadrul orelor de seminar.			

Data completării	Titular de curs	Titular de seminar
24.09.2025	Prof.Univ.Dr. MIHAI HIMCINSCHI	Prof.Univ.Dr. MIHAI HIMCINSCHI
Data avizării în Departament	Semnătura titular de curs	Semnătura titular de seminar
25.09.2025		
Director de Departament		
Pr. conf. Univ. Dr. Dragoş Ioan ŞUŞMAN		